

## فهرست مطالب

۱۱	دیباچه آقای دکتر نجاد علی الماسی.....
۱۲	سخن مولف با خوانندگان.....
۱۳	فصل نخست: کلیات وجه التزام.....
۱۵	مبحث اول: شناخت مفهوم.....
۱۵	۱. تعریف وجه التزام (penale Clause).....
۱۵	۲. شرط اساسی مطالبه وجه التزام.....
۱۸	۳. مبنای مسئولیت در وجه التزام.....
۲۴	۴. لزوم یا جواز قرارداد راجع به وجه التزام.....
۲۶	۵. تفاوت وجه التزام و شرط تحدید مسئولیت.....
۲۷	مبحث دوم: مبنای مشروعیت وجه التزام.....
۲۷	گفتار نخست: مبنای فقهی.....
۲۷	۶. دلایل مشروعیت در فقه امامیه.....
۲۹	گفتار دوم: مبنای حقوقی.....
۲۹	۷. مشروعیت وجه التزام در حقوق ایران.....
۳۰	۸. ممنوع بودن اصل عمل استثنایی بر قاعده مشروعیت وجه التزام.....
۳۱	۹. ممنوع بودن وجه التزام با وجود مجاز بودن اصل عمل.....
۳۳	۱۰. امکان مطالبه خسارات معنوی در نامزدی با وجود ممنوعیت الزام به نکاح.....
۳۵	۱۱. انحصار تخلیه با اثبات تخلف و مطالبه وجه التزام بابت تخلیه در صورت تخلف... ۳۵
۳۶	۱۲. فاقد اثر بودن عقد باطل و امکان دریافت خسارت ناشی از بطلان.....
۳۶	۱۳. وجه التزام در زبان‌های معنوی.....
۳۸	۱۴. وجه التزام در عقد قرض.....
۳۸	گفتار سوم: نگاهی به وجه التزام در دیگر کشورها.....
۳۸	۱۵. وجه التزام در حقوق فرانسه.....
۳۹	۱۶. قانون مدنی آلمان.....
۴۰	۱۷. قانون تعهدات سویس.....
۴۰	۱۸. قانون مدنی مصر.....
۴۱	۱۹. قانون مدنی عراق.....
۴۳	فصل دوم: توجه به تعهد مقابل مشروط له در دعوی وجه التزام.....
۴۵	۲۰. تمهید مقدمه.....
۴۵	مبحث نخست: کلیات موضوع.....
۴۵	۲۱. تبیین قاعده.....

۲۲. مبانی قاعده ..... ۴۷
۲۳. رعایت عدالت مُعاوضی ..... ۵۵
۲۴. بار اثباتِ عدم ایفای تعهد مشروطٌ له ..... ۶۰
- مبحث دوم: تحلیل گزیده ایی از آرای محاکم ..... ۶۱
- گفتارنخست: توجه به تعهدات اولیه خواهان در دعوی وجه التزام ..... ۶۱
۲۵. توجه به تعهد مقابل خریدار در موضوع امضای سند رسمی ..... ۶۱
۲۶. توجه به تعهد مقابل خریدار در عقد بیع ..... ۶۳
۲۷. توجه به علت تخلف مشروطٌ علیهِ در دعوی مطالبه وجه التزام ..... ۶۴
۲۸. توجه به تعهدات متقابل مستاجر در دعوی مطالبه وجه التزام علیه موجر ..... ۶۷
۲۹. ضرورت انجام مقدمه تعهد توسط مشروطٌ له وجه التزام ..... ۷۰
- گفتاردوم: جمع بین مقررات حق حبس و وجه التزام ..... ۷۲
۳۰. طرح کلیات در جمع بین مواد ۲۳۰ و ۳۷۷ ق.م ..... ۷۲
۳۱. طرح ایراد به توسعه قلمرو حق حبس ..... ۷۳
۳۲. دلایل جریان حق حبس در موضوع الزام به تنظیم سند ..... ۷۴
۳۳. وجود حق حبس در عوضین حال ..... ۷۷
۳۴. نگاه جامع به مواد ۲۳۰ و ۳۷۷ ق.م در دعوی وجه التزام ..... ۷۸
۳۵. جلوه‌های جدید حق حبس در دعوی مطالبه وجه التزام ..... ۸۵
۳۶. ملازمه منطقی بین حق حبس با بیع و بیحقی خریدار در مطالبه وجه التزام ..... ۸۸
۳۷. تکلیف به بررسی تعهدات مُعاوضی طرفین در فرض دفاع یا دعوی تقابل ..... ۸۹
۳۸. پرونده سوم در جمع بین مواد ۲۳۰ و ۳۷۷ ق.م ..... ۹۲
۳۹. عدم وجود حق حبس برای بایع در فرض ادعاهای اثبات نشده ..... ۹۳
- فصل سوم: تمیز تعهد به وسیله از تعهد به نتیجه در مطالبه وجه التزام** ..... ۹۷
- مبحث اول: کلیات موضوع ..... ۹۹
۴۰. تبیین ماهیت تعهد به وسیله و تعهد به نتیجه ..... ۹۹
۴۱. معیارهای شناخت تعهدات به وسیله از تعهدات به نتیجه ..... ۱۰۱
۴۲. ضابطه شناخت به وسیله یا به نتیجه بودن تعهد در موارد تردید ..... ۱۰۱
- مبحث دوم: تحلیل گزیده ایی از آرای محاکم ..... ۱۰۲
۴۳. به وسیله بودن تعهد فروشنده به اخذ پایان کار ..... ۱۰۲
۴۴. به وسیله بودن تعهد فروشنده به وصل برق ..... ۱۰۴
۴۵. تعهد فروشنده به اخذ پایان کار و امضای سند رسمی ..... ۱۰۴
- فصل چهارم: تمیز ظاهر تعهد از حقیقت اجرای آن** ..... ۱۰۹
- مبحث نخست: کلیات موضوع ..... ۱۱۱
۴۶. تفکیک روح تعهد از ظاهر آن ..... ۱۱۱
- مبحث دوم: تحلیل گزیده ایی از آرای محاکم ..... ۱۱۲

## فهرست مطالب □ ۷

۴۷.	تفاوت واقعیت و ظاهر حضور در دفترخانه اسناد رسمی	۱۱۲
۴۸.	تعهد به خرید قنات	۱۱۴
<b>فصل پنجم: تعدیل وجه التزام</b>		
مبحث نخست: کلیات موضوع		
۴۹.	مفهوم تعدیل	۱۲۱
۵۰.	بررسی امکان یا عدم امکان تعدیل وجه التزام	۱۲۲
۵۱.	مبانی تعدیل وجه التزام در فقه و حقوق موضوعه	۱۲۵
مبحث دوم: واکاوی یک دادنامه		
۵۲.	توجه به درصد تقصیرات متعهد و متعهد له در اخذ پایانکار	۱۳۰
<b>فصل ششم: بررسی قابلیت جمع اصل تعهد و وجه التزام آن</b>		
۵۳.	حالت‌های تعیین وجه التزام در قرارداد	۱۳۷
۵۴.	تحلیل فروض چهارگانه پیشین	۱۳۸
۵۵.	تحلیل آرای قبلی در مورد جمع وجه التزام و اصل تعهد	۱۳۹
۵۶.	تعیین ضوابط و قواعد در جمع وجه التزام و اصل تعهد	۱۴۱
۵۷.	گزارش شدن مبلغ وجه التزام در اثر گذشت زمان	۱۴۷
۵۸.	واکاوی یک دادنامه در تعیین خسارت برای امضای سند رسمی	۱۴۹
۵۹.	امکان یا عدم امکان جمع بین خسارت قانونی و قراردادی	۱۵۱
<b>فصل هفتم: تمیز عقود ربوی از قرض و وجه التزام</b>		
مبحث نخست: کلیات موضوع		
۶۰.	طرح بحث	۱۵۷
۶۱.	تعریف عقد قرض	۱۵۷
۶۲.	تعریف مضاربه و وجه تمایز آن از ربا	۱۵۸
۶۳.	قرض الحسنه، مضاربه و ربا در آیات قرآن	۱۶۰
۶۴.	قرض الحسنه، مضاربه و ربا در احادیث	۱۶۳
مبحث دوم: تحلیل گزیده ایی از آرای محاکم		
۶۵.	واکاوی یک دادنامه درباره خسارت تاخیر در عقد قرض	۱۶۶
۶۶.	تحلیل رای	۱۶۷
۶۷.	تفاوت مضاربه و ربا در تعیین سود	۱۷۲
۶۸.	تحلیل دادنامه	۱۷۴
۶۹.	وجه التزام مازاد بر شاخص رسمی بانک مرکزی	۱۷۸
<b>فصل هشتم: وجه التزام در تعهدات نامقدور</b>		
مبحث نخست: کلیات موضوع		
۷۰.	مفهوم «مقدور بودن» تعهد	۱۸۳

۱۸۶	مبحث دوم: واکاوی یک دادنامه.....
۱۸۶	۷۱. گردشکار و رای.....
۱۸۸	۷۲. تحلیل آرای بدوی و تجدید نظر.....
۱۹۱	<b>فصل نهم: نگاهی جامع به شروط مشروعیت وجه التزام</b> .....
۱۹۳	۷۳. مفهوم « شروط مشروعیت دریافت وجه التزام ».....
۱۹۴	مبحث نخست: قانونی بودن اصل قرارداد.....
۱۹۴	۷۴. مفهوم قرارداد صحیح و قانونی.....
۱۹۴	۷۵. شروط عمومی صحت قرارداد.....
۱۹۵	۷۶. شروط اختصاصی صحت قرارداد.....
۲۰۰	۷۷. تمیز « شرط خسارت در عقد باطل » از « خسارات ناشی از بطلان ».....
۲۰۲	۷۸. تمیز « بطلان » و « ادعای بطلان » جهت مطالبه خسارات.....
۲۰۳	۷۹. تبیین قاعده کلی.....
۲۰۴	۸۰. شرط وجه التزام عقد منفسخ با تلف مورد معامله قبل قبض (ماده ۳۸۷ ق.م.).....
۲۰۵	۸۱. شرط وجه التزام عقد اذنی منفسخ شده.....
۲۰۶	۸۲. شرط وجه التزام ضمن عقد اقاله شده.....
۲۰۶	۸۳. شرط وجه التزام ضمن عقود فسخ شده با اختیارات.....
۲۰۸	۸۴. وجه التزام بابت خسارات ناشی از انحلال یا انفساخ.....
۲۰۹	مبحث دوم: سایر شروط مشروعیت وجه التزام.....
۲۰۹	۸۵. توجه به حق حبس مشروط له وجه التزام.....
۲۱۰	۸۶. فقدان قوه قاهره در تعهد به نتیجه.....
۲۱۱	۸۷. اثبات تقصیر متعهد در تعهد به وسیله.....
۲۱۱	۸۸. بدل نبودن وجه التزام از اصل تعهد.....
۲۱۲	۸۹. ربوی نبودن وجه التزام.....
۲۱۴	۹۰. مقدور بودن اصل تعهد.....
۲۱۷	<b>مسائل امتحانی</b> .....
۲۴۹	<b>منابع</b> .....
۲۶۴	<b>فهرست لغات و اصطلاحات به زبان انگلیسی</b> .....